

WYROK Z DNIA 25 WRZEŚNIA 2007 R.
SNO 52/07

Przewodniczący: sędzia SN Jerzy Grubba.

Sędziowie SN: Maria Grzelka (sprawozdawca), Kazimierz Zawada.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny z udziałem sędziego Sądu Apelacyjnego – Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego po rozpoznaniu w dniu 25 września 2007 r. sprawy sędziego Sądu Okręgowego w związku z odwołaniem Ministra Sprawiedliwości od wyroku Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 23 lutego 2007 r., sygn. (...)

1. zmienił zaskarżony wyrok w ten sposób, że uznał obwinionego sędziego Sądu Okręgowego winnym popełnienia przypisanego mu czynu z tym ustaleniem, że nie stanowi on przewinienia dyscyplinarnego mniejszej wagi z art. 109 § 5 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) i za to, na podstawie art. 109 § 1 pkt 1 u.s.p., wymierzył obwinionemu karę dyscyplinarną upomnienia;
2. kosztami postępowania dyscyplinarnego obciążył Skarb Państwa.

Uzasadnienie

Zaskarżonym wyrokiem Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny uznał obwinionego sędziego Sądu Okręgowego za winnego popełnienia wykroczenia stanowiącego przewinienie dyscyplinarne z art. 107 § 1 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych polegającego na tym, że w dniu 10 października 2006 r. W K. koło L. kierował rowerem na drodze publicznej, będąc w stanie po spożyciu alkoholu (0,14 mg/l w wydychanym powietrzu). Przyjmując, że czyn obwinionego stanowi przewinienie dyscyplinarne mniejszej wagi, Sąd Dyscyplinarny pierwszej instancji odstąpił od wymierzenia kary. Sąd ten ustalił, że w dniu 10 października 2006 r. ok. godz. 16.50 w miejscowości K. obwiniony wraz z kolegą, odbywający wspólnie wycieczkę rowerową, wstąpili do przydrożnego baru, w którym wypili po jednym półlitrowym piwie, po czym wsiedli na rowery i drogą publiczną udali się w stronę lasu. Po przejechaniu ok. 150 – 200 m zostali zatrzymani przez patrol Policji i poddani kontroli na zawartość alkoholu w organizmie. U obwinionego stwierdzono 0,14 mg/l zawartości alkoholu w wydychanym powietrzu, co – zgodnie z art. 96 ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2002 r. Nr 147, poz. 1231 ze zm.) wyczerpywało definicję stanu po spożyciu alkoholu.

W miejscu i czasie przeprowadzania kontroli poza obwinionym i jego kolegą oraz funkcjonariuszami Policji nie było innych użytkowników drogi. Obwiniony jest sędzią od 1995 roku, w tym od 2001 roku sędzią Sądu Okręgowego, nie był karany dyscyplinarnie, nie stosowano wobec niego środków nadzorczych przewidzianych w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych, przyznał się do winy, wyjaśnił wszystkie istotne okoliczności zgodnie z ustalonym stanem faktycznym, wyraził szczerą skruchę i żal oraz poczucie wstydu.

Sąd Dyscyplinarny – Sąd Apelacyjny przyjął, że czyn obwinionego, będący wykroczeniem z art. 87 § 2 Kodeksu wykroczeń, narusza art. 82 § 2 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2001 r. Nr 98, poz. 1070 ze zm.) i jako taki stanowi przewinienie dyscyplinarne z art. 107 § 1 powołanego Prawa. Jednakże – zdaniem Sądu Apelacyjnego – czyn ten stanowi przypadek mniejszej wagi, co pozwala na odstąpienie od wymierzenia kary. Za okoliczności uzasadniające przyjęcie przypadku mniejszej wagi Sąd Apelacyjny uznał niski stopień zawartości alkoholu, niewiele przekraczający minimalny próg (0,1 mg/l przewidziany w ustawie dla kwalifikacji stanu po spożyciu alkoholu, nietypowe okoliczności sprawy, odosobnione, incydentalne i nietypowe zachowanie się obwinionego w jego długoletniej, nienaganej pracy sędziowskiej, niewielką pokonaną odległość na drodze publicznej, brak jakiegokolwiek zagrożenia dla innych użytkowników drogi. Sąd Apelacyjny miał też na względzie pozytywną osobowość obwinionego sędziego, jego długoletnią nienaganą służbę, wyrażenie przez obwinionego żalu, skruchy i wstydu, niewielki stopień jego zawinienia i niewielki stopień szkodliwości jego czynu dla służby oraz wyjątkowość przedmiotowego zdarzenia i towarzyszących mu okoliczności.

Minister Sprawiedliwości zaskarżył powyższy wyrok na niekorzyść obwinionego w części dotyczącej orzeczenia o karze. Zarzucił obrazę prawa materialnego art. 109 § 5 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych przez niezasadne przyjęcie, iż elementy podmiotowe i przedmiotowe, które wystąpiły w rozpoznawanej sprawie pozwalały uznać przewinienie obwinionego za przypadek mniejszej wagi i w konsekwencji zastosować dobrodziejstwo odstąpienia od wymierzenia kary.

Wnosił o zmianę wyroku w zaskarżonej części przez wymierzenie obwinionemu kary dyscyplinarnej upomnienia.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Prowadzenie w stanie po użyciu alkoholu na drodze publicznej roweru stanowi umyślne wykroczenie z art. 87 § 2 Kodeksu wykroczeń, zagrożone karą aresztu do 14 dni lub grzywny oraz zakazem prowadzenia pojazdu. Czyn obwinionego wyczerpuje przesłanki wymienionego przepisu. Jednakże – zgodnie z art. 81 ustawy – Prawo o ustroju sądów powszechnych, zwanego dalej „u.s.p.”, sędzia nie odpowiada za

wykroczenia, lecz tylko za takie zachowania, które przynoszą ujmę powadze sądu lub godności urzędu sędziowskiego. Nie każdy czyn podlegający zakwalifikowaniu jako wykroczenie musi jednocześnie naruszać powagę i godność sędziego, natomiast każde zachowanie sędziego przynoszące ujmę powadze lub godności urzędu sędziowskiego stanowi przewinienie dyscyplinarne niezależnie od tego, czy równocześnie jest wykroczeniem. Ocena zachowania zarzucanego sędziemu, zarówno pod względem podmiotowym jak i przedmiotowym powinna być zatem dokonywana pod kątem zamiaru i skutków oraz okoliczności towarzyszących, rzutuujących na ukształtowany we wzorcu normatywnym (art. 61 § 1 pkt 2 i art. 82 § 1 i 2 u.s.p.), odpowiadający oczekiwaniom społecznym, wizerunek sędziego jako strażnika przestrzegania prawa oraz powszechnie przyjętych norm moralnych i etycznych. W tym samym aspekcie powinna być także rozważana kwestia przypadku mniejszej wagi, o którym mowa w art. 109 § 5 u.s.p.

W rozpoznawanej sprawie sędzia umyślnie naruszył zakaz prowadzenia na drodze publicznej pojazdów w stanie po spożyciu alkoholu w sytuacji, gdy nie zachodziły żadne okoliczności faktyczne wymuszające – a przez to usprawiedliwiające – tego rodzaju zachowanie. Okazał w ten sposób lekceważenie dla obowiązującego w tym zakresie porządku prawnego, którego naruszanie jest w społeczeństwie nagminne oraz sprzeniewierzył się zasadzie pozostawania samemu bez zarzutu w sytuacji, gdy osądza się innych. W tym wyraża się naganność zachowania obwinionego, której w niczym nie umniejszają okoliczności wskazane przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny w zaskarżonym wyroku.

Nieuprawniona była ocena zawartości alkoholu w wydychanym przez obwinionego powietrzu jako niskiej, skoro wartość 0,14 mg/l należy do samej istoty wykroczenia z art. 87 § 2 Kodeksu wykroczeń i jako taka nie może jednocześnie stanowić okoliczności łagodzącej. Nie sposób też zgodzić się z oceną, iż taką okolicznością mogłaby być incydentalność zachowania się obwinionego i jego dotychczasowa nienaganna służba. Żadna z tych okoliczności nie umniejsza wagi popełnionego przez obwinionego czynu; jej ciężar wyrażał się nie w tym, że obwiniony prowadził rower w stanie po spożyciu alkoholu na stosunkowo niewielkim odcinku drogi publicznej, oraz że nie spowodował zagrożenia dla innych użytkowników drogi, a dotychczas nigdy mu się żadne przewinienie nie zdarzyło, lecz w tym, że będąc powołany do przestrzegania prawa umyślnie je naruszył. Brak więc było podstaw do zastosowania przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny art. 109 § 5 u.s.p.

Mając powyższe na względzie Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny uznał odwołanie Ministra Sprawiedliwości za zasadne, w związku z czym wymierzył obwinionemu karę upomnienia jako adekwatną do wagi przewinienia, stopnia winy

obwinionego i jego postawy po popełnieniu przewinienia (art. 456 w zw. z art. 454 § 2 k.p.k. i art. 128 u.s.p.).